

ORDONAŢE ŞI HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONAŢĂ DE URGENŢĂ

privind acordarea unor facilităţi pentru creditele acordate de bănci şi instituţii financiare nebancale anumitor categorii de debitori

Având în vedere contextul actual caracterizat de creşterea preţurilor, inclusiv la alimente şi utilităţi, determinată direct sau indirect de criza energetică şi de războiul dintre Rusia şi Ucraina,

luând în considerare creşterea ratei inflaţiei până la 13,76% la sfârşitul lunii aprilie a anului curent, inflaţia fiind pe o traiectorie ascendentă încă din toamna anului 2021, pe fondul acutizării crizei energetice europene,

având în vedere Raportul Băncii Naţionale a României asupra inflaţiei din luna mai 2022 prin care se estimează că rata anuală a inflaţiei va rămâne la niveluri de peste 10% până în trimestrul II al anului 2023, urmând ca în primul trimestru al anului 2024 să scadă la un nivel de 6%,

având în vedere faptul că evoluţia conflictului militar din Ucraina, contextul geopolitic şi impunerea de sancţiuni au intensificat problemele pe latura ofertei care afectau deja o serie de pieţe-cheie la nivel global, în special cele ale materiilor prime, generând presiuni inflaţioniste suplimentare şi încetiniri de ritm ale activităţii economice,

având în vedere creşterea accentuată a costurilor de împrumut, de la începutul anului curent indicele ROBOR la 3 luni înregistrând o dublare de la aproximativ 3% la 6%,

întrucât statul este obligat să ia măsuri pentru combaterea efectelor negative care influenţează situaţia economică a unor categorii de debitori şi având în vedere că prevenirea unui impact negativ generalizat al creşterii preţurilor vizează interesul general public, iar contextul mai sus prezentat constituie o situaţie de urgenţă şi extraordinară, cu impact general, care nu a putut fi previzionată şi pentru care nu există alte mijloace de diminuare a riscurilor pentru economie, reglementarea acestei situaţii neputând fi amânată,

întrucât conform reglementărilor actuale este permis împrumutătorilor, instituţii bancare şi nebancale, să amâne la plată creditele oricărui debitor afectat de criza actuală,

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituţia României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanţă de urgenţă.

Art. 1. — În înţelesul prezentei ordonanţe de urgenţă, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

a) *creditori* — instituţii de credit definite potrivit Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006 privind instituţiile de credit şi adecvarea capitalului, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările şi completările ulterioare, şi instituţii financiare nebancale definite potrivit Legii nr. 93/2009 privind instituţiile financiare nebancale, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi sucursalele instituţiilor de credit şi ale instituţiilor financiare nebancale din străinătate care desfăşoară activitate pe teritoriul României;

b) *debitori* — persoanele fizice, inclusiv persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale ce funcţionează potrivit Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 44/2008 privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale, aprobată cu modificări şi completările ulterioare, profesiile liberale şi cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei, şi persoanele juridice din contractele de credit, respectiv leasing, cu excepţia instituţiilor de credit definite potrivit Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările şi completările ulterioare;

c) *scrisoare de garanţie* — angajamentul irevocabil şi necondiţionat prin care Fondul Naţional de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici şi Mijlocii, denumit în continuare *F.N.G.C.I.M.M.*, se obligă în numele şi pe contul statului să plătească creditorului sumele care reprezintă dobânzi amânate la plată aferente creditelor, contractate de persoane fizice, pe baza prevederilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 60/2009 privind unele măsuri în vederea implementării programului „Noua casă”, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările şi completările ulterioare, care beneficiază de facilitatea de suspendare a

plăţilor în condiţiile prezentei ordonanţe de urgenţă, pentru care *F.N.G.C.I.M.M.*, pe baza mandatului atribuit de Ministerul Finanţelor, acordă o garanţie în numele şi pe contul statului în baza convenţiei încheiate cu creditorul prevăzut la lit. a). Valabilitatea scrisorii de garanţie este de 5 ani;

d) *garant* — statul, prin intermediul Ministerului Finanţelor, reprezentat prin *F.N.G.C.I.M.M.*, pentru garanţiile acordate în numele şi pe contul statului;

e) *garanţie de stat* — angajament expres, necondiţionat şi irevocabil asumat de *F.N.G.C.I.M.M.*, în numele şi pe contul statului, care acoperă pierderea suportată de creditor, ca urmare a producerii riscului de credit, conform scrisorii de garanţie prevăzute la lit. c);

f) *riscul de credit* — riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor şi capitalului ca urmare a neîndeplinirii de către debitorii persoane fizice a obligaţiilor de rambursare a dobânzilor suspendate la plată, aferente facilităţii acordate de stat;

g) *activ net* — diferenţa dintre totalul activelor şi totalul datoriilor debitorilor constituiţi potrivit Legii societăţilor nr. 31/1990, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 2. — (1) Prin derogare de la prevederile Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 288/2010, cu modificările şi completările ulterioare, şi ale Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum şi pentru modificarea şi completarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, cu modificările ulterioare, şi ale Ordonanţei Guvernului nr. 51/1997 privind operaţiunile de leasing şi societăţile de leasing, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, obligaţia de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi şi comisioane, acordate debitorilor de către creditori

până la data de 30 aprilie 2022, se suspendă la cererea debitorului pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni.

(2) Debitorii pot beneficia o singură dată de suspendarea obligațiilor de plată pentru fiecare împrumut, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(3) Sunt exceptate de la aplicarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență facilitățile de credit revolving, inclusiv cele de tipul cardurilor de credit, al descoperitului de cont și al liniilor de credit acordate debitorilor persoane fizice și debitorilor persoane juridice.

(4) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor, precum și în Hotărârea Guvernului nr. 717/2009 privind aprobarea normelor de implementare a programului „Noua casă”, cu modificările și completările ulterioare, poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată.

(5) Pentru debitorii persoane fizice pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă prevăzută prin reglementările creditorilor, aceștia procedează la restructurarea creditelor cu încadrarea în limita de vârstă.

(6) Facilitatea prevăzută la alin. (1) poate fi acordată doar pentru creditele care nu au înregistrat restanțe în ultimele 6 luni înainte de data solicitării suspendării obligației de plată și nu înregistrează restanțe nici la data solicitării de suspendare a obligațiilor de plată.

(7) Măsura prevăzută la alin. (1) se acordă exclusiv debitorilor care au fost afectați financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, pe baza criteriilor stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, așa cum rezultă din evaluările efectuate de creditorii cu privire la îndeplinirea cerințelor din prezenta ordonanță de urgență.

(8) Pe perioada aplicării facilității de amânare la plată, debitorii persoane juridice, cu excepția întreprinderilor publice așa cum sunt definite în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernarea corporativă a întreprinderilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările și completările ulterioare, nu pot distribui și nu pot plăti dividende și nu pot acorda sau rambursa credite către acționari.

Art. 3. — (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor de principal, dobânzilor și comisioanelor, debitorii trimit creditorilor o solicitare în acest sens, pe hârtie sau prin mijloace electronice de comunicare, la datele de contact stipulate în contractul de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor, cel mai târziu în termen de 30 de zile calendaristice de la data la care devin aplicabile prevederile prezentei ordonanțe de urgență conform art. 7. Solicitarea trebuie însoțită de declarațiile pe propria răspundere prevăzute la art. 6 și de acordul codebitorilor, garanților și fideiusorilor, după caz. În cazul creditelor acordate cu garanții guvernamentale, acordul statului este implicit.

(2) Debitorul poate opta prin solicitarea transmisă creditorului să suspende obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, pentru o perioadă cuprinsă între o lună și 9 luni.

(3) Creditorul analizează solicitarea și o aprobă în termen de 30 de zile de la data primirii solicitării care îndeplinește cerința de la alin. (1), dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 6.

(4) Pentru solicitările aprobate conform alin. (3), prelungirea duratei contractuale menționate la art. 2 produce efecte de la data aprobării.

Art. 4. — (1) Dobânda datorată de debitorii corespunzătoare sumelor scadente a căror plată este suspendată potrivit art. 2 se capitalizează la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare. Capitalul astfel majorat se plătește eșalonat pe durata rămasă până la noua maturitate a creditelor, ulterior

perioadei de suspendare. Comisioanele amânate la plată, în sold la finele perioadei de suspendare, se plătesc conform graficului revizuit, ulterior perioadei de suspendare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), pentru creditele contractate de persoane fizice, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare, dobânda aferentă perioadei de suspendare se calculează potrivit prevederilor contractului de credit și reprezintă o creanță distinctă și independentă în raport cu celelalte obligații izvorâte din contractul de credit. La această creanță dobânda este 0% și plata de către debitor a acestei creanțe se va face eșalonat, în 60 de rate lunare egale, începând cu luna imediat următoare încheierii perioadei de amânare. Acest regim nu se aplică plăților scadente în perioada de amânare la plată potrivit prezentei ordonanțe de urgență, aferente creanței prevăzute de art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Plățile scadente aferente creanței prevăzute la art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare, pot fi amânate la plată pe perioada prevăzută la art. 2 alin. (1), fără percepere de dobânzi pentru această perioadă. Plata de către debitor a sumelor astfel amânate se efectuează, ulterior perioadei de suspendare acordate potrivit prezentei ordonanțe de urgență, eșalonat numai pe durata rămasă, determinată conform prevederilor art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — (1) Statul român, prin Ministerul Finanțelor, garantează în proporție de 100% plata dobânzii calculate potrivit art. 4 alin. (2) aferente creditelor contractate de debitori persoane fizice în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 368/2009, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În aplicarea prevederilor alin. (1), prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Finanțelor este autorizat să mandateze F.N.G.C.I.M.M. în vederea emiterii de scrisori de garanție în numele și pe contul statului în favoarea creditorilor. Acordarea și derularea garanțiilor de stat se realizează pe baza unei convenții de garantare și implementare încheiate între F.N.G.C.I.M.M. și creditorii.

(3) Modificarea contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se produce prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale. În termen de 30 de zile de la data la care solicitarea a fost aprobată în baza documentației complete transmise de debitor, creditorul notifică debitorului clauzele contractuale modificate pentru implementarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

(4) În cazul creditelor garantate, inclusiv al celor garantate în cadrul programelor guvernamentale, toate garanțiile aferente contractului de credit se mențin. Efectele modificării contractelor de credit potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență se extind prin efectul legii asupra oricăror codebitori, garanți, inclusiv fideiusori, care au garantat obligația debitorului, precum și a oricăror alte părți ale contractului de credit astfel modificat și devin opozabile acestora fără încheierea de acte adiționale. Perioada de valabilitate a garanțiilor aferente creditelor se prelungește corespunzător perioadei cu care se prelungește creditul ca urmare a amânării la plată.

Fiecare creditor informează o singură dată, cel târziu până în data de 30 august 2022 inclusiv, garantul cu privire la creditele garantate de acesta, care fac obiectul amânării la plată conform prezentei ordonanțe de urgență.

(5) Fiecare creditor comunică F.N.G.C.I.M.M. pe propria răspundere valoarea totală a angajamentului de garantare rezultat din cumularea sumelor de plată conform graficelor de eşalonare a plăţii sumelor reprezentând dobânzi datorate de debitori potrivit alin. (1).

(6) După efectuarea plăţii valorii de executare a garanţiei de Ministerul Finanţelor, F.N.G.C.I.M.M. întocmeşte un titlu de creanţă prin care se individualizează obligaţiile de plată ale persoanelor fizice beneficiare ale facilităţii prevăzute la alin. (1). Titlul de creanţă devine titlu executoriu în condiţiile legii.

(7) Sursa de plată a garanţiilor acordate de către F.N.G.C.I.M.M. în numele şi pe contul statului pentru facilitarea prevăzută la alin. (1) este bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanţelor — Acţiuni generale, titlul „Alte transferuri” cod 55, alineatul „Sume rezultate din executarea garanţiilor acordate din bugetul de stat” cod 55.01.50.

(8) Creanţele rezultate din plata garanţiilor de stat acordate potrivit dispoziţiilor prezentului articol, respectiv sumele plătite creditorilor în baza scrisorilor de garanţie sunt creanţe bugetare şi se recuperează de la debitori de către organele fiscale competente ale Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, conform prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările şi completările ulterioare.

(9) Sumele încasate conform alin. (8) sunt venituri ale bugetului de stat.

(10) Pentru neplata la scadenţă a obligaţiilor rezultate din executarea scrisorilor de garanţie, debitorul datorează dobânzi şi penalităţi de întârziere conform dispoziţiilor Legii nr. 207/2015, cu modificările şi completările ulterioare, care se calculează începând cu ziua următoare datei plăţii sumei rezultate din executarea scrisorii de garanţie şi până la data stingerii inclusiv, se comunică şi se recuperează de către organele fiscale competente ale Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015, cu modificările şi completările ulterioare.

(11) Regimul prevăzut la art. 4 alin. (3) nu afectează termenii şi condiţiile în care a fost acordată garanţia statului potrivit dispoziţiilor Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 6. — (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor şi comisioanelor potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) şi (2), debitorii definiţi la art. 1 lit. b), cu excepţia persoanelor fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiţii:

a) prezintă declaraţia pe propria răspundere cu privire la afectarea, în sensul scăderii, în contextul crizei actuale, cu minimum 25% a mediei rezultatelor lunare pe ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligaţiilor de plată, comparativ cu perioada similară a anului 2021. În situaţia debitorilor care nu au o perioadă similară de raportare în anul 2021, fiind înfiinţaţi cu mai puţin de 1 an în urmă, analiza se va realiza prin raportare la media rezultatelor de la înfiinţare. Rezultatul lunar se determină potrivit normelor de aplicare prevăzute la art. 8;

b) prezintă declaraţia pe propria răspundere că nu vor distribui şi nici nu vor plăti dividende pe perioada aplicării facilităţii de amânare la plată şi nu vor acorda sau rambursa credite către acţionari; prin excepţie, întreprinderile publice aşa cum sunt definite în Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 109/2011, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 111/2016, cu modificările şi completările ulterioare, pot distribui şi plăti dividende pe perioada aplicării facilităţii de amânare la plată;

c) nu au fost înregistrate incidente de plată la Centrala Incidentelor de Plăţi în legătură cu bilete la ordin sau cecuri, în ultimele 6 (şase) luni anterioare datei solicitării;

d) nu se află în insolvenţă la data solicitării suspendării rambursării creditului, conform informaţiilor disponibile pe pagina web a Oficiului Naţional al Registrului Comerţului, şi nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

e) prezintă declaraţia pe propria răspundere că nu înregistrează un nivel al activului net sub nivelul unei valori egale cu jumătate din capitalul social, potrivit bilanţului la 31.12.2021 deus şi înregistrat la autorităţile fiscale, după caz;

f) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluţie/un plan de restructurare a datoriilor agreeată/agreat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

(2) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor şi comisioanelor potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) şi (2), debitorii definiţi la art. 1 lit. b), persoane fizice, trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiţii:

a) să nu se afle în incapacitate de plată, în sensul în care debitorul nu este în măsură să îşi achite obligaţiile ajunse la scadenţă, la data solicitării suspendării rambursării creditului şi nu a fost începută o procedură de executare silită de către un alt creditor;

b) prezintă declaraţia pe propria răspundere cu privire la creşterea cu minimum 25% a cheltuielilor medii lunare, ca urmare a creşterii preţurilor în contextul crizei actuale, în ultimele 3 luni anterioare solicitării suspendării obligaţiilor de plată comparativ cu perioada similară a anului 2021;

c) nu beneficiază, la data solicitării, de o soluţie/un plan de restructurare a datoriilor agreeată/agreat, de comun acord cu creditorul, în ultimele 3 luni anterioare intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

Art. 7. — Banca Naţională a României emite reglementări privind modalitatea, periodicitatea şi formularele de raportare a creditelor care fac obiectul prezentei ordonanţe de urgenţă, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia.

Art. 8. — În aplicarea prezentei ordonanţe de urgenţă, Ministerul Finanţelor elaborează normele de aplicare, cuprinzând şi modelul convenţiei de garantare şi implementare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanţe de urgenţă.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

Contrasemnează:

Ministrul finanţelor,

Adrian Căciu

Ministrul economiei,

Florin Marian Spătaru

p. Ministrul antreprenoriatului şi turismului,

Florin-Sergiu Dobrescu,

secretar de stat